

Basisverzameling of collecte door de bevolkingsdienst

Registratie door de ambtenaar van de burgerlijke stand

Met toepassing van de wet van 15 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging (B.S. 31.12.2013) werd een artikel 4bis ingevoegd in de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

Artikel 4bis bepaalt het volgende: *“De ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar de akte van burgerlijke stand werd opgesteld registreert in het Rijksregister de informatiegegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, en opgenomen in deze akte, alsook de in artikel 3, derde lid, bedoelde vermeldingen.”*

Het koninklijk besluit van 5 december 2014¹ (B.S. van 22 december 2014), en het koninklijk besluit van 19 september 2016² (B.S. van 14 oktober 2016) geven uitvoering aan dit nieuwe artikel 4bis.

* * *

Op 31 maart 2019 trad de nieuwe regelgeving inzake de burgerlijke stand in werking³.

Vanaf die datum worden de akten van burgerlijke stand opgemaakt in gedematerialiseerde vorm – dit is onder de vorm van een verzameling van gegevens in plaats van op papier – en worden centraal opgeslagen in een nieuwe Databank van de Akten van de Burgerlijke Stand (DABS).

De databank wordt ontsloten bij middel van een reeks van webservices die worden geïntegreerd in de toepassingen van de gemeenten en de consulaten en via dewelke gemeenten en consulaten akten kunnen opmaken, wijzigen, vernietigen en raadplegen.

De bewerkingen op de akten van burgerlijke stand zullen automatisch doorstromen naar de betrokken dossiers in het Rijksregister van de natuurlijke personen. Deze bewerkingen worden uitgevoerd via specifieke toepassingen die gebonden zijn aan een eigen gebruikersrol en machtiging.

In eerste instantie zal dit van toepassing zijn voor de toekenning van een Rijksregisternummer aan een kind, naar aanleiding van de **geboorteakte**, door het opmaken van de **collecte**.

De gemeente van verblijf kan te allen tijde een collecte aanmaken indien daartoe aanleiding bestaat.

* * *

¹ Koninklijk besluit van 5 december 2014 tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 april 1984 betreffende de toegang door sommige openbare overheden tot het Rijksregister van de natuurlijke personen, alsmede betreffende het bijhouden en de controle van de informatie, teneinde de procedure en de modaliteiten voor de verificatie van de opname in het Rijksregister door de ambtenaar van de burgerlijke stand van de in de akten van burgerlijke stand opgenomen gegevens, te regelen.

² Koninklijk besluit van 19 september 2016 tot vastlegging van de datum vanaf wanneer de vermeldingen van de akten van de burgerlijke stand betreffende het uur van de geboorte en het uur van het overlijden, bedoeld in artikel 3, derde lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, worden vermelden en bijgehouden in het Rijksregister van de natuurlijke personen.

³ Wet van 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing (B.S. van 2 juli 2018), zoals gewijzigd door de wet van 21 december 2018 houdende diverse bepalingen betreffende Justitie (B.S. van 31 december 2018), en de wet van 19 december 2018 tot wijziging van diverse bepalingen inzake de regelgeving betreffende het levenloos kind (B.S. van 1 februari 2019).

Collecte niet-verblijfhouder

Onder niet-verblijfhouders wordt verstaan: de natuurlijke personen die vermeld worden in een akte van de burgerlijke stand opgemaakt door een ambtenaar van de burgerlijke stand, maar die niet het voorwerp uitmaken van een inschrijving of een vermelding in het Rijksregister van de natuurlijke personen in een andere hoedanigheid.

Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij het opmaken van de geboorteakte voor een kind dat in België geboren wordt, en waarvan een/de ouder(s) niet zijn ingeschreven in het Rijksregister.

Deze personen worden vermeld in het Rijksregister (art. 2ter, WRR); bijgevolg dient in deze gevallen een collecte te worden aangemaakt.

Volgende informatiegegevens worden verplicht opgenomen:

- De naam en de voornamen;
- De geboorteplaats en –datum
- Het geslacht
- Het register van inschrijving
- in voorkomend geval, de andere gegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid WRR, voor zover zij vermeld zijn in de desbetreffende akte van de burgerlijke stand.

* * *

Collecte kind (Belg) geboren in België, verblijf in het buitenland

Dit is het geval bij het opmaken van de geboorteakte voor een kind dat in België geboren wordt, en waarvan de ouders zijn ingeschreven als Belgen in het buitenland, en het dossier bijgevolg beheerd wordt door de Belgische consulaire of diplomatieke beroepspost.

Nadat de collecte voor het kind is aangemaakt, ontvangt de FOD Buitenlandse zaken een notificatie van deze collecte met het bijhorende land (via restart).

* * *

Er is slechts één collectestructuur van toepassing. De verschillen worden hierna beschreven.

* * *

Opmerking: de collecte voor de kinderen van asielzoekers moet in principe worden uitgevoerd door de Dienst Vreemdelingenzaken die uitsluitend bevoegd is voor de inzameling in het wachtregister.

Door de invoering van de DABS wordt ook voor deze dossiers een collecte in het Rijksregister aangemaakt na het opmaken van de geboorteakte.

De kopie van de geboorteakte akte moet, net als voorheen, worden toegezonden aan de Dienst Vreemdelingenzaken met het oog op de inschrijving in het wachtregister; DVZ beschikt nu onmiddellijk over het rijksregisternummer).

De nodige documenten moeten bezorgd worden aan de Dienst Vreemdelingenzaken, Directie ASIEL, Pachecolaan 44 te 1000 Brussel (fax: 02 274 66 62; e-mail: asiel.administratie@ibz.fgov.be).

Er moet tevens aan herinnerd worden dat de inschrijving van vreemde kinderen slechts kan gebeuren indien zij aan de verblijfsvoorwaarden voldoen die zijn vastgelegd in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Basisverzameling van een dossier

Ieder persoon moet een enig identificatienummer bezitten. Dit nummer wordt het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen, of het nationaal nummer, genoemd. Het wordt toegekend na het invoeren van de basisgegevens.

De basisverzameling, of collecte, van een dossier kan ingevoerd worden aan de hand van het formulier A.83 (zie hierna).

De collecte wordt uitgevoerd, met gebruikmaking van transactiecode 98.

De structuur van de basisverzameling die door een terminal wordt verstuurd ziet er als volgt uit:

TX		Parameters van de collecte – zie formulier A.83											
9	8	0	1										

Bij aanvaarding van de basisverzameling ontvangt men als antwoord:

“COLL OK – I.N.” gevolgd door het toegekende Rijksregisternummer.

Na het invoeren van de basisverzameling wordt het Rijksregisternummer in het bestand van de natuurlijke personen toegekend.

Met het oog op de toekenning van een Rijksregisternummer worden de informatiegegevens van de naam, de voornamen, de geboortedatum en het geslacht van de nieuwe persoon vergeleken met de dossiers van de personen die reeds geregistreerd werden in het Rijksregister. Als de informatiegegevens dezelfde zijn, wordt de collecte niet aanvaard.

Alle vakken moeten worden ingevuld, eventueel met nullen. Vooraleer de persoonsgegevens in te brengen is het nuttig een fonetische ondervraging te doen, om na te gaan of aan deze persoon reeds een identificatienummer werd toegekend.

Opmerking

In het kader van de administratieve vereenvoudiging (wet 15.12.2013) wordt de terminologie aangepast, en moet voortaan de term “Rijksregisternummer” gebruikt worden in plaats van “identificatienummer van het Rijksregister”, “identificatienummer” of “nationaal nummer”.

Collecteformulier A.83 - Geboorte / Nieuwe inschrijving

Collecte	NIS-code gemeente	Geboortedatum	Code Geslacht-Nationaliteit
0 1	N N N N N	D D M M E E J J	N

Familienaam 1 Naamgroep - Voornaam (max. 15 codes)											
Naamcode(s)						Voornaamcode(s)					
					*	*					*

OF

Familienaam Samengestelde Naamgroep - Voornaam (max. 15 codes)											
Naamcode(s) Groep 1				Naamcode(s) Groep 2				Voornaamcode(s)			
			*				*				*

Inschrijvingsdatum	Nationaliteit
D D M M E E J J	N N N

Adres - Inschrijvingsdatum	Postcode	Straatcode	Huisnummer
D D M M E E J J	N N N N	N N N N	N N N N

Facultatief	Adres - Index	Boek - blad	Adeltitel

Geboorteplaats	DATUM	AKTENUMMER
* * 1 0 0 0	D D M M E E J J	* N N N N N N *

in België	AKTENUMMER DABS	UUR	NIS-CODE
	N N N N N N N N N N N N N N N N	U U M M	N N N N N N

in het buitenland	AKTENUMMER DABS	UUR	PLAATS EN LANDENCODE
	N N N N N N N N N N N N N N N N	U U M M *	(N N N)

Geboortedatum	Bewijs
* * 1 0 1 0	N N

Afstamming	DATUM	Structuur ad hoc cf. type afstamming - één of twee informaties
* * 1 1 0 0	D D M M E E J J	

Facultatief	Hoedanigheid WR	C
	* * 2 0 5 0	N

Facultatief	Register	Code
	* * 2 1 0 0	N N N N

Collecteformulier A.83 – Niet-Verblijfhouder

Collecte	NIS-code	Geboortedatum	Code Geslacht-Nationaliteit
0 1	N N N N N	D D M M E E J J	N

Familienaam 1 Naamgroep - Voornaam (max. 15 codes)											
Naamcode(s)						Voornaamcode(s)					
					*	*					*

OF

Familienaam Samengestelde Naamgroep - Voornaam (max. 15 codes)											
Naamcode(s) Groep 1				Naamcode(s) Groep 2				Voornaamcode(s)			
			*				*				*

Inschrijvingsdatum	Nationaliteit
D D M M E E J J	N N N

Adres - Inschrijvingsdatum	Postcode	Straatcode	Huisnummer
D D M M E E J J	N N N N	9 9 9 6	N N N N

Facultatief	Adres - Index	Boek - blad	Adelstitel

Geboorteplaats	DATUM	AKTENUMMER
* * 1 0 0 0	D D M M E E J J	* N N N N N N *

in België	AKTENUMMER DABS	UUR	NIS-CODE
	N N N N N N N N N N N N N N N N	U U M M	N N N N N N

in het buitenland	AKTENUMMER DABS	UUR	PLAATS EN LANDENCODE
	N N N N N N N N N N N N N N N N	U U M M *	(N N N N)

Geboortedatum	Bewijs
* * 1 0 1 0	N N

Afstamming gekend	DATUM	Structuur ad hoc cf. type afstamming
* * 1 1 0 0	D D M M E E J J	

OF

Afstamming onbekend	DATUM	Code
* * 1 1 0 0	D D M M E E J J	1 8

Register	Code
* * 2 1 0 0	0 0 1 0

Collecteformulier A.83 – Kind (Belg) geboren in België, verblijf in het buitenland

Collecte	NIS-code Land	Geboortedatum	Code Geslacht-Nationaliteit
0 1	0 0 N N N	D D M M E E J J	N

Familienaam 1 Naamgroep - Voornaam (max. 15 codes)											
Naamcode(s)						Voornaamcode(s)					
					*	*					*

OF

Familienaam Samengestelde Naamgroep - Voornaam (max. 15 codes)											
Naamcode(s) Groep 1				Naamcode(s) Groep 2				Voornaamcode(s)			
			*				*				*

Inschrijvingsdatum	Nationaliteit
D D M M E E J J	N N N

Adres - Inschrijvingsdatum	Postcode	Straatcode	Huisnummer
D D M M E E J J	0 0 0 0	0 0 0 0	0 0 0 0

Facultatief	Adres - Index	Boek - blad	Adelstitel

Geboorteplaats	DATUM	AKTENUMMER
* * 1 0 0 0	D D M M E E J J	* N N N N N N *

in België	AKTENUMMER DABS	UUR	NIS-CODE
	N N N N N N N N N N N N N N N N	U U M M	N N N N N N

in het buitenland	AKTENUMMER DABS	UUR	PLAATS EN LANDENCODE
	N N N N N N N N N N N N N N N N	U U M M *	(N N N N)

Geboortedatum	Bewijs
* * 1 0 1 0	N N

Afstamming	DATUM	Structuur ad hoc cf. type afstamming
* * 1 1 0 0	D D M M E E J J	

Het formulier wordt als volgt ingevuld.

- Collecte : code 01
- NIS-code :
 - Gemeente : cijfercode van Statbel (FOD Economie) waardoor iedere gemeente als volgt wordt geïdentificeerd :
 - 1ste cijfer : provinciecode;
 - 2de cijfer : arrondissementscode binnen een bepaalde provincie;
 - 3de, 4de en 5de cijfer : gemeentecode binnen een bepaald arrondissement.
 - Land : de code van het land waar de betrokkene verblijft of wordt ingeschreven; de code van de nationaliteit wordt voorafgegaan door '00'
- Geboortedatum : Dag (DD), maand (MM) en jaar (eeuw – EE en jaartal – JJ).

Opmerking: het programma laat collectes toe tot 115 jaar vóór de dag van het opmaken van de collecte.

- Geslacht en nationaliteit

Voor ééntalige gemeenten worden volgende codes gebruikt :

- 1 : Belgische man (Franstalig)
- 2 : Belgische vrouw (Franstalig)
- 3 : man van vreemde nationaliteit (Franstalig)
- 4 : vrouw van vreemde nationaliteit (Franstalig)
- 5 : Belgische man (Nederlandstalig)
- 6 : Belgische vrouw (Nederlandstalig)
- 7 : man van vreemde nationaliteit (Nederlandstalig)
- 8 : vrouw van vreemde nationaliteit (Nederlandstalig).

Voor gemeenten van het type B1 of F1 gebruikt men de codes 1, 2, 3 of 4 om een persoon in het Frans in te schrijven; de codes 5, 6, 7 of 8 gebruikt men om een persoon in het Nederlands in te schrijven.

Voor gemeenten van het type D2 worden de codes 5, 6, 7 of 8 gebruikt om een persoon in het Duits in te schrijven.

- Naam- en voornaamcodes

De familienaam en de voornamen behoren tot dezelfde informatie. Voor het invoeren in de computer wordt elke familienaam en voornaam, inclusief het koppelteken, vervangen door een code van 6 cijfers of van 1 letter en 5 cijfers (de codes worden toegekend door het Rijksregister).

De naamcode begint met een cijfer van 1 tot 9 of met de letters E, F, G, H, I, J, K, L gevolgd door 5 cijfers.

De voornaamcode begint met het cijfer 0 gevolgd door 5 cijfers, ofwel met de letters A, B, C, D, Z, Y, X gevolgd door 5 cijfers.

In principe bevat de codering van een familienaam zoveel codes als er bestanddelen zijn (familienaam en voornamen). Ze kunnen bekomen worden met de transactie 02.

Voor een koppelteken tussen twee namen wordt de code 999998 gebruikt; een koppelteken tussen twee voornamen wordt weergegeven met de code 099998.

De datum van deze informatie zal steeds de geboortedatum zijn. Daarom is de persoon te registreren met zijn naam op dat ogenblik.

Familienaam - één naamgroep

Achtereenvolgens de codes invullen die overeenstemmen met de bestanddelen van de naam en de voornamen.

Een voornaamcode mag niet voorafgaan aan een naamcode.

Dubbele naam

In de terminologie van het Rijksregister zal de dubbele naam die wordt toegekend met toepassing van de wet van 8 mei 2014 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met het oog op de invoering van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen bij de wijze van naamsoverdracht aan het kind en aan de geadopteerde (B.S. van 26 mei 2014) voortaan aangeduid worden als "naamgroep".

De familienaam wordt eerst vermeld en de twee delen van de naam zijn door één enkele spatie gescheiden.

Deze dubbele naam moet worden ingevoerd op basis van de bestaande naamcodes. Er mogen geen nieuwe naamcodes worden toegekend voor de dubbele naam als geheel.

- **Inschrijvingsdatum :** De inschrijvingsdatum mag nooit voor de geboortedatum liggen. Op basis van de geboorteakte wordt het kind ingeschreven bij de referentiepersoon van het gezin waar het kind feitelijk zal verblijven. De inschrijving gaat in op de geboortedatum.

- **Nationaliteit**

De landencode die de nationaliteit van betrokkene weergeeft. Er moet overeenstemming zijn met de code in het vak "Code Geslacht-Nationaliteit". Voor Belgen is de code 150.

- **Adres**
 - de informatiedatum: indien deze gelijk is aan de inschrijvingsdatum mag hij door nullen vervangen worden;
 - het postnummer in 4 cijfers ;
 - de straatcode in 4 cijfers ;
 - het huisnummer in 4 cijfers. Het nummer 31 wordt ingegeven als 0031.

➔ Er zijn specifieke post- en straatcodes voorzien voor:

 - De inschrijving op het adres van de Dienst Vreemdelingenzaken (wachregister 5);
 - De inschrijving op verklaring van EU-burgers (wachregister 6);
 - De inschrijving als niet-verblijfhouder;
 - De inschrijving in het kader van schijnrelaties (wachregister 9).

- Facultatieve velden:
 - Het indexnummer.
Het bestaat uit een grafiek van cijfers, letters of speciale tekens. Een appartementsnummer is toegelaten.
 - Boek- en bladnummer.
De eerste 3 cijfers zijn in principe die van het boek, en de 4 volgende die van het blad.
De cijfers moeten vanaf de rechterkant ingevuld worden voor het nummer van het boek en voor het bladnummer, eventueel aan te vullen met nullen links van het boek- of bladnummer. Deze zone mag enkel cijfers bevatten.

Voorbeeld : boek 12 – blad 319 wordt ingevoerd als 0120319.
 - Adellijke titel : twee posities voor de code van de adellijke titel – zie IT012.

Indien in één van deze drie facultatieve velden een informatiegegeven wordt ingevuld, moeten alle andere vakken met nullen worden vervolledigd.

- Geboorteplaats
De vermelding van het aktenummer, uur en plaats van geboorte (eventueel in het buitenland).
- Geboortedatum
Deze code duidt het type van bewijsstuk aan ter staving van de geboortedatum.
Het bewijsstuk wordt opgenomen door middel van een code van twee cijfers (zie IT 101).
- Afstamming
De informatie “afstamming”, gekenmerkt door het informatietype 110, bevat in hoofdzaak de identiteit van de ouders en de wijze van afstamming.
De afstamming kan naargelang het geval één of twee informatiegegevens bevatten.
De overeenkomstige structuur voor het bijwerken van het IT110 moet gebruikt worden.
- Hoedanigheid van de persoon (facultatief veld)
Dit informatietype betreft alleen de vreemdelingen opgenomen in het wachtregister en het vreemdelingenregister.

Deze informatie geeft enkel de categorie weer waarin een bepaald persoon zich bevindt op het tijdstip van de inschrijving in het register waarin hij of zij werd opgenomen.
- Register van inschrijving (facultatief veld)
Deze informatie heeft tot doel het register op te nemen waarin een inwoner is ingeschreven.
Het kan gaan om, hetzij het bevolkingsregister, hetzij het vreemdelingenregister, of het wachtregister, het register van de niet-verblijfhouders,

Voor een niet-verblijfhouder (niet Belg) moet verplicht het register '0010' worden ingevoerd (zie collecteformulier).